

Cykelstien af Dissing + Weiting - et arkitektonisk og dokumenteret bæredygtigt ikon, der bidrager til at flere tager cyklen.
Foto: Rasmus Hjortshøj - COAST STUDIO

Bedre sundhed, produktivitet, læring eller byliv - god arkitektur kan have mange værdifulde afledte effekter.

Arkitektur af høj kvalitet betaler sig

Tekst: Simon Kudal / pa-magasinet@brandnovers.dk

Byggeriet udgør cirka otte procent af bruttonationalproduktet og en betragtelig del af samfundets formue og ressourceforbrug, derfor udvises der stor omhu med økonomien, når der bygges nyt eller bygges om. Men det kan betale sig at investere i arkitektur af høj kvalitet, fordi de afledte effekter af byggeriet kan have meget stor økonomisk værdi på længere sigt.

Lene Espersen, der er administrerende direktør for branche- og erhvervsorganisationen Danske Arkitektvirksomheder, har oplevet en tendens til, at arkitektur er blevet opfattet som unødvendig luksus. Derfor har Danske Arkitektvirksomheder sat sig for at dokumentere projekter, der har skabt målbar merværdi.

"Man får simpelthen mere ud af at være i bygninger af høj kvalitet. Typisk vil godt byggeri skabe merværdi - det kan være et helt konkret økonomisk udbytte, fordi man får et bedre energiregnskab," siger Lene Espersen.

På www.danskark.dk kan man derfor finde en lang række cases, hvor arkitektens arbejde har skabt målbar merværdi for bygherren og samfundet.

"Det er faktisk så banalt, at den gode arkitektur skaber bedre folkeskoler, bedre vuggeskoler og et bedre sundhedsvæsen. Arkitekturen kan gøre rigtig meget i de store "maskinrum" i vores velfærdssamfund og medvirke til, at vi får et endnu bedre samfund. Det synes vi, er enormt vigtigt at få dokumenteret, så det er vi i fuld gang med," siger hun.

Planen er, at eksemplerne skal følges op med en række værktøjer, der stilles til rådighed for Danske Arkitektvirksomheders medlemmer, så de

God arkitektur skaber bl.a. bedre folkeskoler. Dét er Skolen i Sydhavnen af JJW Arkitekter et godt eksempel på.
Foto: Tolben Eskerod

fremadrettet bliver bedre til selv at dokumentere den merværdi, de skaber.

"Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at man følger bygningen i dens levetid og måler, hvad der er af positive effekter for de mennesker, der bruger den og for det omkringliggende samfund. Det har danske arkitektvirksomheder ikke altid gjort meget ud af," siger hun.

Arkitektur mod klimaforandringer

Klimaforandringer er en af de store udfordringer for fremtidens arkitektur. Man kan designe byrum, der er i stand til at håndtere ekstremt vejrhændelser, samtidig med, at man etablerer nye kvaliteter i byrummet. Undersøgelser viser, at der er markante synergetiskeffekter og økonomiske besparelser vundet ved at kombinere klimaskirming med nye socialt værdiskabende faciliteter.

Samtidig er byggeriet et af de store gear i klimaforandringene, hovedsageligt på grund af det store forbrug af energi og materialer, som byggeriet medfører. Det er muligt at reducere bygnings klimaftryk drastisk ved at energieffektivisere og ved at designe bygninger, så materialerne kan indgå i en cirkulær økonomi efter endt levetid. Det vil sige, at bygningens dele kan indgå i ny kredsløb, når de genanvendes. Det kan medvirke til at fremtidssikre byggeriets økonomiske værdi.

"Vi ved, at 30 procent af al affald, der bliver produceret i Danmark kommer fra byggeriet. Vi mener, at alt materiale - også gammelt byggemateriale - i princippet er en ny ressource, man kan genbruge, så vi er meget optaget af, at cirkulær økonomi kommer høj-

Rymsgade 30 er renoveret af Krydsrum Arkitekter og har opnået store besparelser på deres energiregnskab.
Foto: Carsten Ingemann

re på den politiske dagsorden," siger Lene Espersen og fortsætter:

"Vi tror, der er rigtig mange penge i at tænke over, hvordan man genbruger materialer, og vi tror også, at mange vil gøre brug af cirkulær økonomi, fordi man gerne vil være i bygninger, hvor der er tænkt på miljøet."

God økonomi i energirenovering

Det er ikke kun i nye bygninger, der kan skabes merværdi gennem arkitekturen - energirenoveringer af eksisterende bygninger, kan spare store summer på energiregnskabet.

"Vi er meget optaget af at sikre, vi får lavet kloge energirenoveringer af vores boliger. Det er et helt afgørende punkt i forhold til at nå vores mål om

at blive et energieffektivt og fossilfrit samfund," siger Lene Espersen.

Et konkret eksempel er fire nye taglejligheder på Rymsgade på Nørrebro i København. Her har man brugt et ubenyttet tagareal til at bygge fire lejligheder og en tagterrace for ejendommens øvrige beboere. Afkastet fra de fire nye lejligheder har man brugt på at energirenovere hele ejendommen, så den er gået fra E til B i energiramme. Det sparer ejerne for høje varmeregninger og har givet dem en tredobling af deres afkast.

"Det er et godt eksempel på, at et renoveringsprojekt både tilgodeser vores ønske om at blive et fossilfrit samfund og er en hamrende god forretning," siger hun. ■